

KONSULTASJONER MELLOM STATEN OG KOMMUNESEKTOREN**REFERAT FRA
KONSULTASJONSMØTET
23. august 2011**

Saksnr.: 11/121

Tilstede: *Fra staten:* Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken (KRD), statsråd Sigbjørn Johnsen (FIN), statssekretær Hilde Singsaas (FIN), Eli Johanne Lundemo (adm.), Inger Lindgren (adm.).

Fra KS: Leder Halvdan Skard, Bjørg Tysdal Moe, Oddleif Olavsén, Sigrun Vågeng (adm.), Helge Eide (adm.), Per Richard Johansen (adm.).

Dato: 23. august kl. 12-13

Møteleder: Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken

Referent: Inga Gjerdalen (KRD)

Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken ønsket vel møtt. Han viste deretter til at partene hadde satt følgende dagsorden for møtet: den økonomiske situasjonen i Norge og Europa, oppdaterte demografiberegninger fra TBU, samt KS innspill til regjeringens arbeid med forslag til statsbudsjett. Det ble ikke meldt opp saker under eventuelt.

Halvdan Skard sa innledningsvis at KS følger med på den ustabile økonomiske situasjonen i Europa. Han understreket at regjeringens krisepakke under finanskrisen i 2009 ble innrettet på en god og ubyråkratisk måte og at kommunesektoren er klar til ny innsats hvis situasjonen oppstår igjen.

Finansminister Sigbjørn Johnsen bemerket at finanskrisen primært hadde sitt utspring i bankene i USA, mens vi nå står vi overfor en litt annen situasjon med usikkerhet omkring håndtering av offentlig gjeld i enkelte europeiske land. Omfanget av en eventuell krise vil avhenge av om man politisk er i stand til å gjøre de riktige grepene. Situasjonen i norsk økonomi er forholdsvis god. Konkurranssevnen til næringslivet utfordres imidlertid av den internasjonale situasjonen og et høyt kostnadsnivå. Hensynet til konkurranseutsatt næringsliv vil veie tungt i det kommende statsbudsjettforslaget. Sammen med utfordringer knyttet til en aldrende befolkning tilsier det et stramt budsjett i 2012.

Skard sa at KS har forståelse for at det er nødvendig med et stramt budsjett, og innser at kommunesektoren som utgjør om lag 20 prosent av norsk fastlandsøkonomi ikke kan holdes utenfor en samlet vurdering. Kommunesektoren skal løse viktige samfunnsoppgaver og det er viktig at sektoren blir kompensert for oppgavene den er satt til å løse. Han understreket også at det er store forventninger om fortsatt reallønnsvekst og at lønnsveksten i kommunesektoren

ikke kan avvike betydelig fra privat næringsliv, dette for å sikre kommunesektoren tilgang på kvalifisert personell.

Skard viste til at demografikostnadene for 2012 ser ut til å bli høyere enn tidligere anslått. På bakgrunn av nye befolkningsframskrivinger fra SSB juli 2011 har Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anslått demografikostnadene til 2,9 mrd. kroner ut fra middelalternativet til SSB. KS ber regjeringen oppdatere opplegget i lys av de nye tallene.

KS tok også opp utfordringene med økte pensjonskostnader i kommunesektoren, både i forhold til økende akkumulert premieavvik og eventuell økning i pensjonspremiene som følge av lavere beregningsrente i 2012, slik Finanstilsynet har varslet.

KS viste også til at det er økonomiske utfordringer knyttet til økt etterspørsel etter barnehageplasser, vekst i antall saker i barnevernet, befolkningsvekst i byområder og behov for investeringer i kollektivtransporten, samt at samhandlingsreformen skal implementeres. KS er også bekymret for kostnadssiden dersom BPA-ordningen lovfestes. Det ble understreket at flere av disse sakene krever nøye vurderinger.

Björg Tysdal Moe påpekte videre at en strammere budsjettsituasjon framover krever at sektoren gis et økt handlingsrom og mindre detaljstyring og regulering fra statens side.

Finansdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet merket seg synspunktene fra KS.

Johnsen understreket igjen at budsjettopplegget særskilt må ivareta hensynet til næringslivets konkurranseevne, rentenivået og kronekursen.

Sandbakken takket for møtet.

Møtet ble hevet kl. 13.00